

DÜNYA HANGİ TÜRK İKTİSATÇILARI OKUYOR?

RePEc, dünyanın en büyük akademik indekslerden biri. Envanterinde, Harvard ve MIT gibi üniversiteler tarafından yayınlananlar da dahil olmak üzere 360 bine yakın akademik makale yer alıyor. RePEc'in istatistiklerine göre 10 yılda en çok okunan Türk iktisatçısı, Harvard öğretim üyesi Dani Rodrik. Aslı Demirgüç Kunt'un ise hızla yükseldiği gözleniyor.

YAZI BARIŞ BALCI

MILTON FRIEDMAN, Paul Samuelson ve James Tobin gibi isimler iktisat literatürüne 20. yüzyılın son çeyreğinde damgasını vurdu. Eğer üniversite yıllarında "Makro İktisat", "Parasalci İktisat" ve "Uluslararası İktisat" derslerini almışsanız bu Nobel ödüllü iktisatçılarla bir şekilde tanışmış ve bu iktisatçıların fikirleri sizde iz bırakmıştır. Ancak iktisat biliminin yanlışlanamayan yegane kuralı belki de, akademisyenlerin ne kadar iz bırakmış olsalar da günün birinde popülaritelerini yitirecek olmalarıdır.

Aralarında Masseurchussets Institution of Technology ve Harvard Üniversitesi gibi saygın akademik kurumlara

rın olduğu, 53 ülkede 500'ün üzerinde kurum ve derginin akademik yayınlarını takip eden, envanterinde 360 bine yakın akademik materyali barındıran dünyanın en büyük akademik indekslerinden RePEc'in son 10 yıllık istatistiklerine göre, bu üç iktisatçı en çok okunan yazarlar sıralamasında oldukça gerilerde. Onlar yerlerini sadece Stiglitz, Bernanke gibi yeni yıldızlara değil Türk akademisyenlere de bırakıyor.

Türk akademisyenler, iktisat literatürü liginde Friedman'ı çoktan sollarken Stiglitz, Bernanke gibi ekonomi dünyasının yıldız isimleri ile başa baş gidiyorlar. Harvard Üniversitesi Ken-

nedy School of Government'tan Dani Rodrik ve Masseurchussets Institution of Technology'nin genç yıldızı Daron Acemoğlu, son 10 yılda çalışmaları en çok okunan iktisatçılar arasındalar. Dünya Bankası Kalkınma Ekonomisi Masası Finansal Araştırmalar Direktörü Aslı Demirgüç-Kunt da öyle. Onun bir çalışması Şubat 2006'da ABD Merkez Bankası'nın yeni başkanı Ben Bernanke'nin çalışmalarını solladı.

Biz de bunun üzerine RePEc'in son on yıllık verilerinden yola çıktık ve Türk akademisyenlerin kaleminden çıkan, son 10 yılın en çok okunan 10 çalışmasını ve bunları yazan 8 akademisyeni mercek altına aldık

1

Dış Ticaret Politikası ve Ekonomik Büyüme: Bir Şüphelinin Ülkeler Arası Bulgulara Giden Rehberi

DANI RODRIK, HARVARD ÜNİVERSİTESİ

Yayınlanma tarihi: 1999

Kaç kez okundu: 2568

Dünya sıralaması: 33

» **DANI RODRIK**, RePEc verilerine göre en çok ilgi gören Türk iktisatçı. Dünya sıralamasında da 25. sırada yer alıyor. Çalışmaları arasından sıvrılan makalesi, açık ekonomilerin ekonomik büyüme sağladığı görüşüne şüpheci bir bakış açısı ile yaklaştığı "Dış Ticaret Politikası ve Ekonomik Büyüme". Bu makalede iktisat biliminde yaygın bir bakış açısı olan açık ekonomi ile ekonomik büyüme arasındaki pozitif ilişki ele alınıyor. Rodrik bu ilişkinin kesin olmadığını ortaya koyuyor ve ülkelerarası karşılaştırmalarla bu yönde bir ilginin oldukça zayıf olduğunun altını çiziyor.

Söz konusu çalışma, yeni araştırmalara kapı açan birçok veriyi de barındırıyor. Birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkenin tarih sürecinde dış ticaret rejimlerinde yaşadıkları değişmeyi karşılaştırmalı bir bakış açısı ile ortaya koyuyor. Çalışma sadece tarife ve tarife dışı engellerin, kotaların veri alınarak, açık ekonomilerin büyümeye olan etkisinin bulunamayacağını vurguluyor. Ülkelerin gelir farklılıkları, ticaret yapıları, hangi sektörlerde karşılaştırmalı üstünlüklerinin bulunduğu gibi unsurların ekonomik büyümede etkili olduğunu savunuyor. Dünya ticaretinin hızlı büyüdüğü ve durgunluğa girdiği dönemler arasında da karşılaştırmalı bakış açısının gerekli olduğunu belirtiyor.

1945 sonrası dönemde korumacılığın ekonomik büyümeye olumlu katkı yaptığını söylemek güç. Ancak akademik ve politik tartışmalara hakim olan açık ekonominin büyümeye doğrudan olumlu etki yaptığını söylemek de zor. Akademik ve politik tartışmalarda açık ekonominin büyümeye doğrudan etkisi bulunduğu yönündeki indirgemeci yaklaşıma boyut katmak istiyoruz.

olumlu etki yaptığını söylemek de zor. Akademik ve politik tartışmalarda açık ekonominin büyümeye doğrudan etkisi bulunduğu yönündeki indirgemeci yaklaşıma boyut katmak istiyoruz."

Robert Lisesi mezunu olan Rodrik, Harvard Üniversitesi'nden en yüksek onur derecesi "summa cum laude" ile mezun oldu. Doktorasını Princeton Üniversitesi'nde tamamladı. Araştırmaları Rockefeller, Ford ve Carnegie vakıfları tarafından ödüle layık görüldü. Rodrik, son olarak 2002 yılında iktisat düşüncesine katkılarında dolayı iktisat dünyasının saygın ödüllerinden olan Leontieff Ödülü'nü kazandı. Rodrik 2000-2002 yıllarında TC Merkez Bankası'na danışmanlık da yaptı.

2

Türkiye'de Enflasyonun Sebepleri

AYKUT KIBRİTÇİOĞLU, ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Yayınlanma tarihi: 2002

Kaç kez okundu: 2373

Dünya sıralaması: 39

» **ANKARA ÜNİVERSİTESİ** Siyasal Bilgiler Fakültesi Ekonomi Profesörü Aykut Kibritçioğlu, RePEc verilerine göre Türkiye'deki üniversitelerde çalışan öğretim görevlileri arasında çalışmaları en çok ilgi gören akademisyen. Kibritçioğlu ekonomi yazınında giderek eski önemini kaybetmeye başlayan makro ekonomi alanında çalışmalar veriyor. Özellikle enflasyon

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Ekonomi Profesörü Aykut Kibritçioğlu, ekonomi yazınında eski önemini kaybeden makro ekonomi alanında çalışmalar veriyor. Özellikle enflasyon çalışmalarıyla ekonomi yazınında makro tartışmaları canlı tutmaya çalışıyor ve ilgi çekmeyi başarıyor. "Causes of Inflation in Turkey", RePEc listesinde enflasyonu konu alan çalışmalar arasında en çok ilgi gören çalışma.

çalışmalarıyla ekonomi yazınında makro tartışmaları canlı tutmaya çalışıyor ve ilgi çekmeyi başarıyor. "Causes of Inflation in Turkey", RePEc listesinde enflasyonu konu alan çalışmalar arasında en çok ilgi gören çalışma.

Bu çalışma, 2001 krizi ertesinde dezenflasyon hedefi belirleyen Türkiye'nin 20 yılı aşan hiper-enflasyon dönemini ele alıyor. Türkiye'nin enflasyon konusunda ne kadar zengin bir araştırma mecrası

olduğunu bu çalışmada anlıyoruz. Öyle ki Kibritçioğlu, Türkiye'deki uzun enflasyon sürecini gözlemlerken klasiklerden çağdaş iktisatçılara kadar, enflasyon konusuna kafa yormuş bütün düşünürlerin teorilerini test etme fırsatı buluyor.

Aykut Kibritçioğlu, tezinin son cümlesinde tezinin neden popüler olduğunu tarif ediyor: "Türkiye'de uzun yıllardır yaşanan yüksek enflasyon, ekonomistlere olduğu gibi siyaset bilimcilere ve sosyologlara da bunun nedenlerini araştırma zenginliğini veriyor, disiplinlerarası çalışmalara imkan tanıyor."

3

Kurumlar Yönetir: Ekonomik Gelişmede Kurumların Coğrafya ve Entegrasyon Yaklaşımlarına Üstünlüğü

DANI RODRIK, HARVARD ÜNİVERSİTESİ

Yayınlanma tarihi: 2002
Kaç kez okundu: 1728
Dünya sıralaması: 83

» **DANI RODRIK**'in ilgi gören bir başka makalesi olan "Institutions Rule", dünyadaki gelir dağılımı farklılıklarında hangi faktörlerin belirleyici olduğunu açığa çıkarıyor. Rodrik, bu makalede temel olarak gelir dağılımı farklılıklarını açıklayan üç farklı akımın varlığına dikkat çekiyor. Bunlardan birincisi, iklim farklılıklarının, doğal kaynaklara sahipliğin, ulaşım maliyetlerinin, bilgi ve teknolojinin yayılma hızının etkilediği coğrafya akımı. İkincisi, uluslararası ticarete katılmanın dünyadaki gelir dağılımında ilk rolü oynadığını iddia eden entegrasyon akımı. Üçüncü akım ise, mülkiyet hakkının korunmasını baz alarak, bu hakkı koruyan kurumların gelişmişliğini ülkelerin gelirleriyle yakından ilişkili görüyor. Rodrik bu makalesinde tercihini üçüncü akımdan yana koyuyor.

Rodrik, ekonomik gelişmenin anahtarı olarak coğrafi ya da dış ticarete dayanan politikalar yerine kurumların kalitesine yönelik politikaların uygulanmasını öneriyor. Kesin reçeteler sunmamakla birlikte önem verdiği

Rodrik, gelir dağılımı farklılıklarını açıklayan üç akıma dikkat çekiyor. Birincisi, doğal kaynaklara sahipliğin, bilgi ve teknolojinin yayılma hızının etkilediği coğrafya akımı. İkincisi, uluslararası ticarete katılmanın gelir dağılımında ilk rolü oynadığını iddia eden entegrasyon akımı. Üçüncüsü, mülkiyet hakkını koruyan kurumların gelişmişliğini ülkelerin gelirleriyle yakından ilişkili gören akım.

konu, mülkiyet hakkını geliştirenin kağıt üzerine yazılan yasalar olmadığı. Rodrik bu noktada Çin ve Rusya örneğini veriyor. Kağıt üzerinde mülkiyet hakkının olmadığı Çin'de yatırımcıların kendini daha güvende hissettiğini, bu yüzden daha büyük büyüme oranlarının yakalandığını, ancak Rusya'nın mülkiyet hakları konusunda Avrupa normlarına daha yakın olmasına rağmen yatırımcının kendini güvende hissetmediğini vurguluyor. Rodrik bu görüşünü ifade ederken kurumların kalite göstergelerinden yararlanıyor.

4

İş Rotasyonu Üzerine

METİN COŞGEL, CONNECTICUT ÜNİVERSİTESİ

Yayınlanma tarihi: 1998
Kaç kez okundu: 1619
Dünya sıralaması: 96

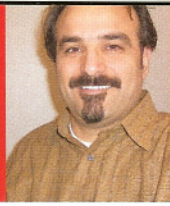
» **CONNECTICUT ÜNİVERSİTESİ** Ekonomi Bölümü Direktörü Profesör Metin Coşgel, 1983 yılında Boğaziçi Üniversitesi'nden mezun oldu. Meslektaşı Dünya Bankası'ndan Aslı Demirgüç-Kunt ile aynı sıraları paylaştı. Doktorasını ise Iowa Üniversitesi'nde tamamladı. Şu anda Connecticut Üniversitesi'nde "Osmanlı'nın Ekonomik Tarihi" projesini de yönetiyor. Coşgel'in son çalışmaları, Osmanlı ve Ortadoğu'nun ekonomik tarihi üzerine yoğunlaşıyor. Ayrıca antropoloji bilimiyle flört eden akademik ürünler de veriyor. Çalışmaları ile en çok okunan Türk akademisyenler listesinde sekizinci sırada yer alıyor.

Coşgel'in dünya akademi dünyasında tanındığı çalışma ise, "İş Rotasyonu Üzerine" adlı tezi. Bu tez RePEc verilerine göre, son 10 yılda en çok okunan tezler arasında ilk yüzün içinde doksan altıncı sırada. "İş Rotasyonu Üzerine" tezinde Metin Coşgel, iş rotasyonu kavramını çalışanlara birden fazla görev vermek yerine bir görev verip bunu periyodik olarak değiştirme şeklinde tanımlıyor. Örneğin bir teknisyen yıl içinde farklı makinelerle farklı departmanlarda çalışabiliyor. Coşgel'in dünya akademisi tarafından tanındığı çalışma ise, "İş Rotasyonu Üzerine" adlı tezi. Bu tez RePEc verilerine göre, son 10 yılda en çok okunan tezler arasında ilk yüzün içinde doksan altıncı sırada. "İş Rotasyonu Üzerine" tezinde Metin Coşgel, iş rotasyonu kavramını çalışanlara birden fazla görev vermek yerine bir görev verip bunu periyodik olarak değiştirme şeklinde tanımlıyor. Örneğin bir teknisyen yıl içinde farklı makinelerle farklı departmanlarda çalışabiliyor. Elektrik devreleri dizayn eden bir elektrik mühendisi üretime ya da montaja kaydırılabilir. Coşgel, genelde Japon firmaların uyguladığı ve ABD'de son yıllarda uygulanan iş rotasyonu sisteminin taşıdığı avantajları Adam Smith'ten bu yana tartışılan "işbölümü" kavramı çerçevesinde değerlendiriyor.

Coşgel, işbölümünde "iş rotasyonu" yaklaşımını uzmanlaşmanın alternatifi olarak görüyor ve avantajlarını şöyle tanımlıyor: "İş rotasyonu, belli bir işyerinde çalışanın görevlerini çeşitlendirerek yeteneklerine boyut katıyor ve onları beklenmedik durumlara karşı hazırlıklı olmalarını sağlıyor. Ayrıca çalışma ortamının tek düzelikliğini engelleyerek üretkenliği artırıyor." Coşgel, bu yöntemin Japon firmalarının yanı sıra tarihte bazı komünel yapılar tarafından da uyguladığının altını çiziyor. Sosyalizmden etkilenen Yahudi "Kibbutz" akımı ve ABD'de 18. yüzyılda ortaya çıkan dini topluluk "Shakers", kendi içinde iş rotasyonunu denemiş akımlar. Coşgel, Japon firmaları ile birlikte tarihte Shakers ve Kibbutz'un da yaratıcılıkları ile tanındıklarının altını çiziyor.

Coşgel'in dünya akademisi tarafından tanındığı çalışma, "İş Rotasyonu Üzerine" adlı tezi. Bu tez RePEc verilerine göre, son 10 yılda en çok okunan tezler arasında ilk yüzün içinde doksan altıncı sırada. "İş Rotasyonu Üzerine" tezinde Metin Coşgel, iş rotasyonu kavramını çalışanlara birden fazla görev vermek yerine bir görev verip bunu periyodik olarak değiştirme şeklinde tanımlıyor. Örneğin bir teknisyen yıl içinde farklı makinelerle farklı departmanlarda çalışabiliyor.

5

Türkiye'de Enflasyon, Büyüme ve İstikrar 1980-2002

SELAHATTİN DİBOOĞLU, MISSOURI ÜNİVERSİTESİ

Yayınlanma tarihi: 2003

Kaç kez okundu : 1610

Dünya sıralaması: 98

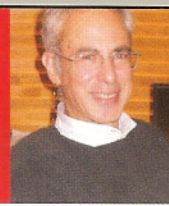
» **MISSOURI ÜNİVERSİTESİ** öğretim görevlisi Doç. Dr. Selahattin Dibooglu, 1985'te Ankara Gazi Üniversitesi'nden mezun oldu. Doktorasını 1993'te Iowa State Üniversitesi'nden alan Dibooglu'nun en dikkat çeken çalışmaları, enflasyonun kökenleri üzerine yaptıkları. Tezleri en çok okunan Türk akademisyenler arasında yedinci sırada. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden Aykut Kibritçioglu ile gerçekleştirdiği "Türkiye'de Enflasyon, Büyüme ve İstikrar 1980-2002" başlıklı çalışma, RePEc verilerine göre dünyada en çok okunan tezler arasında ilk yüze girmeyi başarıyor. Enflasyon konusunda uzman bu iki akademisyen bu tezlerinde enflasyon, büyüme ve istikrar ilişkisini, Türkiye'nin dalgalı büyüme oranları tutturduğu, hiper-enflasyonla boğuştuğu çalkantılı bir dönemi, 80'leri ve 90'ları ele alıyorlar.

Doç.Dr. Selahattin Dibooglu, 1985'te Ankara Gazi Üniversitesi'nden mezun oldu. Doktorasını 1993'te Iowa State Üniversitesi'nden alan Dibooglu'nun en dikkat çeken çalışmaları, enflasyonun kökenleri üzerine yaptıkları. Tezleri en çok okunan Türk akademisyenler arasında yedinci sırada. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden Aykut Kibritçioglu ile gerçekleştirdiği "Türkiye'de Enflasyon, Büyüme ve İstikrar 1980-2002" başlıklı çalışma, RePEc verilerine göre dünyada en çok okunan tezler arasında ilk yüze girmeyi başarıyor.

Dibooglu ve Kibritçioglu, bu çalışmada enflasyonun ne ölçüde döviz kurlarının dengesinin değişmesini sağlayan ödemeler dengesine, para politikasına, reel talep genişlemesine ve dış ticaret hadlerindeki değişimlere bağlı olduğunu ölçüyorlar. Sonuçta en önemli faktörlerin dış ticaret hadleri, iç parasal gelişmeler ve döviz kuru dengesinin değişmesini sağlayan ödemeler dengesine bağlı olduğunu ortaya çıkarıyorlar. Bütçe açıklarının ise bu sürece sınırlı bir etkisi olduğu ortaya konuluyor.

Çalışma 2001 krizine giden süreçte enflasyonun oynadığı rolü açıkça ortaya koyuyor. 20 yılı aşkın süre hiper-enflasyon yaşayan Türkiye'nin enflasyon araştırmaları denince akla gelen ilk ülkelerden biri olması bu klinik çalışmayı daha popüler hale getiriyor.

6

Para Akımı Mekanizması

JESS BENHABİB, NEW YORK ÜNİVERSİTESİ

Yayınlanma tarihi: 2000

Kaç kez okundu: 1604

Dünya sıralaması: 102

» **TURKISHTIME'İN 43.** sayısında konuk ettiğimiz Jess Benhabib, New York Üniversitesi'nde ekonomi profesörü. Benhabib, 1971'de Boğaziçi Üniversitesi'nden mezun oldu. Doktorasını ABD'nin en önemli üniversitelerinden Columbia'da yaptı. 1993-96 yıllarında New York Üniversitesi Ekonomi Kürsüsü başkanlığını, 1997 - 2000 arasında ise Sosyal Bilimler Fakültesi dekanlığını yaptı.

Genel denge ve piyasanın kusursuzluğu ilkelerini sıkça sorgulayan Benhabib farklı çalışmalara imza atan önemli iktisatçılarımızdan. İktisat düşüncesine hakim piyasa mekanizmasının her şeyi çözeceği düşüncesine eleştirel yaklaşıyor. Bu düşüncenin doğal sonucu olan genel denklik ilkesini, yani her şeyin matematiksel bir denklige bağlı olmasını sorguluyor ve buna alternatifler geliştiriyor.

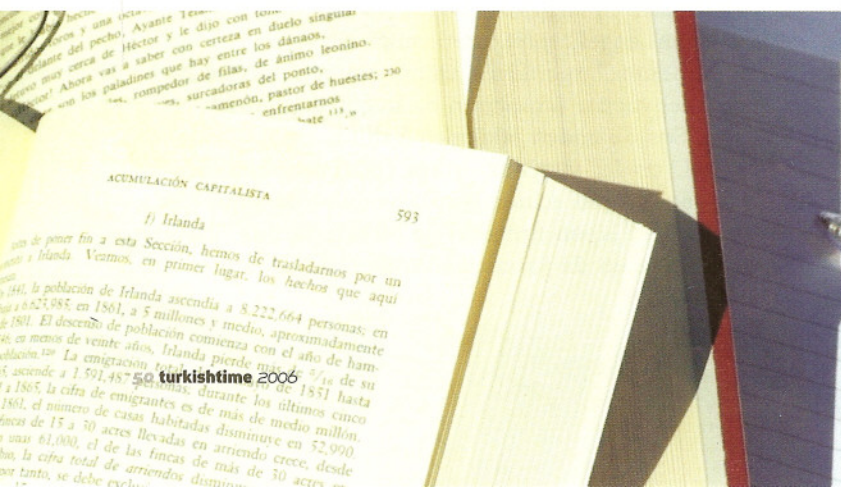
Benhabib'in çalışmaları politik ekonomi alanında yoğunlaşıyor. Bu alanda genel denge ve piyasanın kusursuzluğu ilkelerini sıkça sorgulayan Benhabib farklı çalışmalara imza atan önemli iktisatçılarımızdan. İktisat düşüncesine hakim piyasa mekanizmasının her şeyi çözeceği düşüncesine eleştirel yaklaşıyor. Bu düşüncenin doğal sonucu olan genel denklik ilkesini, yani her şeyin matematiksel bir denklige bağlı olmasını sorguluyor ve buna alternatifler geliştiriyor.

Yoğunlaştığı politik ekonomi alanından çıkarak hazırladığı, para akımı mekanizmasını incelediği bu çalışmada da söz konusu çizgisini koruyor ve para akımını genel denklik kavramının dışında inceliyor. Rasyonel beklentilerin gerçek dünyadaki iktisadi ajanlardan farklılıklar taşıdığını belirten Benhabib, ayağı gerçek dünyaya daha sağlam basan bir para akımı teorisi geliştiriyor.

DÜNYADA EN ÇOK OKUNAN TÜRK İKTİSATÇILAR

	Toplam okunma sayısı	Dünya sıralaması	Çalıştığı kurum
Rodrik, Dani	22,974	25	Harvard Üniversitesi
Demirgüç-Kunt, Aslı	20,414	34	Dünya Bankası
Acemoğlu, Daron	17,221	53	MIT
Kibritçioglu, Aykut	14,033	80	Ankara Üniversitesi
Benhabib, Jess	7,221	268	New York Üniversitesi
Çağlayan, Mustafa	6,799	301	Glasgow Üniversitesi
Dibooglu, Selahattin	5,109	472	Missouri Üniversitesi
Coşgel, Metin	3,894	693	Connecticut Üniversitesi
Köse, Ayhan	3,409	821	IMF

Kaynak: RePEc

Menkul Kıymetler Piyasalarının Gelişimi ve Finansal Enstrümanlar: Yapay Olgular

ASLI DEMİRGÜÇ-KUNT, DÜNYA BANKASI

Yayınlanma tarihi: 1995

Kaç kez okundu: 1430

Dünya sıralaması: 138

» **DÜNYA BANKASI**'nda Finansal Araştırmalar Masası Müdürü olarak görev yapan Aslı Demirgüç-Kunt, 1983'te Boğaziçi Üniversitesi'nden mezun oldu ve doktorasını Ohio State Üniversitesi'nde tamamladı. 1989'da Dünya Bankası Kalkınma Ekonomisi Masası'nda Baş Ekonomist olarak görev yaptı. Aslı Demirgüç-Kunt daha çok finansal kalkınma, büyüme ve eşitsizlik üzerine yaptığı çalışmalarla tanınıyor. Bu çalışmalarla EconPapers sıralamasına göre son on yılın en çok okunan yazarlar sıralamasında 34. sırada yer alıyor. Demirgüç-Kunt'un çalışmaları son zamanlarda daha çok artan bir ilgiyle takip ediliyor.

Adı geçen çalışmada Aslı Demirgüç-Kunt, Ross Levine ile birlikte 41 ülkenin menkul kıymetler piyasalarını mercek altına alıyor. Dünya borsalarının yükseldiği bir dönemi 1986-1993 arasını ele alan bu çalışma, borsalar ve diğer menkul değerler piyasalarının ekonomik büyümeye olan etkisini inceliyor.

Çalışmanın ulaştığı önemli sonuçlardan birisi, ele alınan 41 ülkenin hisse senedi piyasaları açısından oldukça farklı büyüklüklere sahip olması. Dönemi itibarıyla ele alınan ülkelerden en üst grupta bulunan beş ülkenin menkul kıymetler piyasasının büyüklüğü GSYİH'larının yüzde 1'ini geçerken, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu alt grupta bulunan beş ülkenin menkul kıymetler piyasası büyüklüğü binde 1'in altında kalıyor. Ancak çalışma özellikle Türkiye'de yüzde 200'lere varan büyümeye de dikkat çekiyor. Çalışmada büyük ve uluslararası entegrasyona açık menkul değerler piyasasına sahip ülkelerin dalgalanmalara karşı daha dayanıklı olduğu belirtiliyor.

Çalışmanın altını çizdiği bir başka nokta da, diğer finans piyasalarının menkul değerler piyasaları ile arasındaki güçlü korelasyon. Çalışma, banka, diğer finans kurumları, sigorta şirketleri ve bireysel emeklilik fonlarının gelişimi ve kurumsal yapılarının güçlüğü ile menkul kıymetler piyasalarının gelişimi ve kurumsallaşması arasında pozitif korelasyon olduğunu da belirtiyor.

Finansal Kalkınma Üzerine Yeni Bir Veri Tabanı

ASLI DEMİRGÜÇ-KUNT, DÜNYA BANKASI

Yayınlanma tarihi: 1999

Kaç kez okundu: 1346

Dünya sıralaması: 163

» **DEMİRGÜÇ-KUNT**'un, "A New Database on Financial Development" adlı çalışması son üç ayın en çok ilgi gören çalışmalardan. Şubat ayında Stiglitz, Bernanke gibi devleri geçerek en çok okunan çalışma oldu. Makalenin en önemli özelliği benzeri veritabanı çalışmalarını aşarak her türlü finansal enstrüman ve pazarı, büyüklüğü ve etkinliklerini göz önüne alarak incelemesi. Demirgüç-Kunt, Thorsten Beck ve Ross Levine ile birlikte gerçekleştirdiği bu çalışmada, ülkelerin bankalardan borsalara ve banka olmayan kuruluşlara kadar finansal sektörlerinin detaylı haritasını çıkarıyor. Çeşitli zaman serileri kullanarak 150 ülkenin finansal yapısının nabzını tutuyor.

Bu çalışmanın sağladığı göstergeler aynı zamanda ülkelerin yasal ve kurumsal yapıları ile politik çevrelerinin finansal yapılarına olan etkilerini göstermek için muazzam bir veri seti sunuyor. Ayrıca ekonomik büyüme ve finansal yapı arasında ilişki kurmak isteyen araştırmacılara yeni kapılar açıyor ve yeni sorular üretiyor. Ülkeleri finansal büyüklerine göre yatay bir şekilde analiz etmesinin yanı sıra, ülke içindeki gelir gruplarını dikey analize tabi tutarak incelemesi, çalışmayı benzeri veri tabanı çalışmalarından farklı bir konuma yerleştiriyor.

Farklı Ürün ve Mali Piyasa Entegrasyon Derecelerinde Para ve Maliye Politikasının Etkileri ÖZGE ŞENAY, ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Yayınlanma tarihi: 1998
Kaç kez okundu: 1143
Dünya sıralaması: 258

» **ÖZGE ŞENAY**, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (OD-TÜ)'nden mezun oldu. Doktorasını York Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra ODTÜ'ye hoca olarak geri döndü. Şu anda üniversitenin Ekonomi Bölümü'nde öğretim görevlisi. 1997 yılında T.C. Merkez Bankası tarafından yılın genç ekonomisti seçilen Şenay, bir yıl sonra doktora öğrenimi sırasında York Üniversitesi'nde verdiği dersler ona üniversitenin "The Aranson Prize in Teaching" ödülünü kazandı. Yine bu yıllarda incelediğimiz tezini yazdı. Bu tez Şenay'ın diğer çalışmaları arasında özellikle dikkat çekiyor.

Bu çalışma, ürün ve mali piyasa entegrasyonunun para ve maliye politikalarının etkinliğini belirlemedeki rolünü inceliyor. Bunu yaparken iki ülkeli simülasyon modelini uyguluyor. Ülkeleri firmalar gibi üretim yapan, mikro temelli bir makro model çerçevesinde ele alıyor. Bu model Şenay'a para ve maliye politikalarının etkinliğini belirleyen farklı piyasa entegrasyon koşullarını test etme imkanı veriyor. Şenay'ın mikro temelli makro modeli ile para ve maliye politikalarına yaklaşması literatürde dönemine göre oldukça yeni bir yaklaşım olarak göze çarpıyor.

Şenay'ın ulaştığı bulgular, finansal entegrasyonun para politikaları etkinliğine olumlu katkı sağlarken, maliye politikaları üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı yönünde. Öte yandan, ürün piyasalarının entegrasyonu hem para hem de maliye politikalarının etkinliğine olumlu katkıda bulunuyor.

OPEC Bir Kartel mi?

SAHİH GÜRÇAN GÜLEN, HOUSTON ÜNİVERSİTESİ

Yayınlanma tarihi: 1995
Kaç kez okundu: 1141
Dünya sıralaması: 259

» **DR. SAHİH GÜRÇAN GÜLEN**, enerji ekonomisi alanında uzmanlaşmış bir akademisyen. Gülen, Boğaziçi Üniversitesi'nden 1990 yılında mezun oldu ve "Dünya Ham Petrol Pazarı Piyasasının Çok Yönlü Analizi" başlıklı tezi ile 1996 yılında doktorasını Boston College'dan aldı. Çalışmaları petrol şokları, enerji sektörü kurumları, enerjinin özelleşmesi ve OPEC'in rolü üzerinde yoğunlaşıyor. Gülen aynı zamanda Türkiye'deki enerji sektörünü de yakından takip ediyor. Gülen, Uluslararası Enerji Ekonomisi Kurumu'nun Türkiye masası başkanlığını da yaptı.

"Is OPEC a Cartel?" adlı makalesi ile Gülen, 1963-1993 yılları arasındaki dönemde OPEC ülkelerinin kartel gibi davranıp davranmadığını test ediyor. Bunun için çeyrek yıllık periyotlar içinde toplam OPEC üretimi ile tek tek üye ülkelerin üretimlerini karşılaştırıyor. Söz konusu periyot içinde, özellikle Birleşik Arap Emirlikleri, Venezüella ve Libya'nın toplam OPEC üretimine paralel bir yol izlediklerini tespit ediyor.

Gülen, 1980'lerde kota sistemi uygulamasına rağmen, OPEC'in 1986'daki fiyat düşüşünü engelleyememesini, organizasyonun kartel gibi davranmadığını sorgulayan bir olay olarak görüyor. Ayrıca ele alınan dönem içinde OPEC üyelerinin tam anlamıyla organizasyona bağlı olmadığını altını çiziyor. Özellikle Suudi Arabistan'ın üretim gücüyle tek başına hareket edebildiğini vurguluyor.

Petrol fiyatlarının belirlenmesini tarihsel bir perspektif içinde ele alan bu çalışma son yıllarda petrol fiyatlarının artışıyla yeniden popüler olan enerji ekonomisi konulu makaleler arasından sıyrılarak ilk sırayı alıyor. **TT**

